

VLAK I LJUDI: Vlakom u drugi grad da bismo na rate kupili običnu rolu za ribičiju

Objavio **Igor Zovko** - 15. listopada 2025.

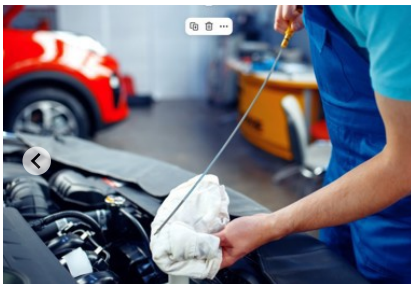

Foto: Igor Zovko

Sjećanje na vremena kad su vlakovi spajali ne samo gradove, nego i snove

Piše: **Igor Zovko**

Vlak nije samo prijevozno sredstvo od jedne do druge točke. Željeznice su i svjedok epoha – i onih gospodarskih, i onih osobnih. Palo mi je to na pamet dok sam u Čakovcu išao kupiti kruh u pekari pokraj željezničke stanice Buzovec.

Datacol aditivi za gorivo

DATA HYBRID

Datacol aditivi za gorivo

DATAFUEL

To je kuća preuređena u mali uredni kolodvor, čija je fasada obojena veselim bojama. Pokraj je kafić u koji sam sjeo da sačekam mladog Darka – poznanika koji je radišan i pristojan kao i velika većina Međimuraca.

“Sedite si vi, brzo ću ja vlakom iz Male Subotice”

“Sedite si vi, brzo ću vlakom do vas na pojaču”, govori mi na mobitel ovaj sitni, ali žilavi Međimurec od svojih tridesetak godina. Pristojan je sugovornik i ugodno društvo.

Naručio sam piće za mene i njega. Nakon desetak minuta slušanja **svjetlosnih** hitova iz 1980-ih, koje nam pušta

konobar ž
sišao iz vl

Nosio je c

- Opa, pa i ti se baviš ribičijom – velim mu dok toči pivo i nazdravlja mi, dok vlak odlazi prema Varaždinu.
- Je, pa to mi je lepo, odmara me od problema. Priroda liječi, gospon Igor.
- Istina – rekoh mu. Mi smo po Neretvi u Mostaru lovili pastrve, ali ne znam kako se lovi šaran ili som – priznah mu.
- Mogu li za 150 eura kupiti sve što mi treba da bih otišao na Dravu s tobom u ribolov?
- Nego što – nasmije se Darkec i otpi pivo. Ja sam otpio gutljaj sportskog gemišta.
- Gle, nekad je ta oprema bila skuplja – dodah i stadoh mu objašnjavati.

Kako je vlak "spasio" našu ribičiju

Bila je to druga polovica 1980-ih u Mostaru. Ljeti smo se kupali u Neretvi, gledali stariju ekipu kako lovi ribu, i polako – od znatiželje – rodila se želja da se i mi okušamo u tom hobiju, koji je mnogima bio i način života.

- Tak je, gospon Igor. Nije to samo hobi – potvrdi mi Darkec.

Tada smo, nastavih ja, pitali iskusne mostarske ribiče koje štapove i role kupiti. Kako je netko od nas uvijek imao nekoga tko je s neretvanskih stijena lovio ribu, brzo smo saznali odgovor: DAM – i rola i štap.

E tu su nastali problemi, iz kojih će mnoge od nas izvući – vlak.

Majke koje su mislile "out of the box"

Kako smo te 1986. i 1987. bili klinci u sedmom osnovne, nismo razumjeli makroekonomiju. Mikroekonomiju jesmo: kad bismo tražili nešto što je danas samorazumljivo, majke bi nam rekle – "odakle mi, iskopa me, dijete".

No, svaka mater želi da joj dijete ne pati. A i jer je "bolje da idu u ribu nego po ulici, da postanu uličari", proradila je kreativna ekonomija. Danas bi gurui self-helpa rekli – thinking out of the box. Naše su majke s time rođene.

Olimpik Express i rola na čekove

Nije puno prošlo – spremao sam se na kupanje na Neretvu, a mama mi reče:
"Nemoj dugo, idemo sutra u Sarajevo po tvoju rolu. Šta ću s tobom."

Jedva sam dočekao taj dan. Sjeli smo u Mostaru na vlak, tada se zvao Olimpik Express, a dionicu od 120 kilometara prelazio je za oko sat i pol. Uspon na Ivan-sedlo smanjivao je brzinu, ali nama je to bio vlak budućnosti.

Od sarajevskog kolodvora do čaršije stigli smo tramvajem i "auto-tabanićima" – što će reći pješke.

U obližnjoj trgovini izabrao sam Cormoranovu crnu rolu. Imala je više brzina, a meni je bila posebna jer je na dnu imala senzor koji se mogao upaliti i pištao je kad bi riba zagrizla. Koliko je koštala – ne znam, ali mama je trgovca molila da plati na nekoliko čekova, s odgodom od dva mjeseca.

Nitko sretniji od mene što postoji vlak, čekovi i odgoda plaćanja.

Cijelim putem za Mostar gledao sam kroz prozor i povremeno proučavao rolu. Tu i tamo mama bi rekla:
"Ostavi je, molim te, pokvarit ćeš je, a nisi je ni stavio na štap."

Pijesak, Neretva i zubatac koji je pobjegao

Čim sam došao u Mostar, otišao sam na Pijesak – kupalište ispod austrougarskog Carinskog mosta. Ekipa se skupila, proučavala moju rolu i svi smo se osjećali kao pravi ribolovci.

Nisam puno riba ulovio. Jednu ribu koja je bila "tako velika" da sam je morao vratiti u Neretvu da me ribočuvar ne kazni, a drugu – opakog zubatca – ulovio sam umalo. Spala mi je, naime, s udice.

I danas, k
smo živje

Kad su s

Primjerice, 1986. je bilo još kako-tako u bivšoj Jugoslaviji, sjećaju se stariji od nas. Ali iduće godine došla je hiperinflacija. Prosječna plaća bila je oko 12.000 do 14.000 dinara, a službeni tečaj za njemačku marku oko 150 do 200 dinara. Dakle, prosječna plaća vrijedila je oko 40–50 eura u tadašnjoj realnoj vrijednosti.

Nije čudo da su se roditelji dovijali na sve načine da nam priušte ono što je tada bilo gotovo nedostižno.

Ako povučemo paralelu – tada se Zastavu 750 (fiću) plaćalo 50 prosječnih plaća. Danas, s prosječnom plaćom od 1500 eura, to bi značilo da možemo kupiti automobil od 75.000 eura. Tim bih novcem mogao kupiti danas i grunt uz Dravu. A možda i više njih.

A oprema za ribičiju, koja se nekad plaćala tri plaće, danas je dostupna i s minimalcem. Za 150 eura kupi se od štapa, role, do mamaca.

- Vidiš ti to, gospon Igor.
- Da, moj Darkec, da nije bilo vlaka, ja bih ribu lovio rukama. A možeš misliti koliko bih ih ulovio tada kad ni sa štapom ni s Cormoranovom rolom nisam nijednu – izvalih k'o iz topa.
- Idemo nas dva u ribičiju. Ajmo si mi sad neka spiti, gospon Igor. Živjeli! – nazdravi mi Darkec.
- U zdravlje, Darkec. I bistro!

(Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti)

[Privacy and cookie settings](#)

Managed by Google. Complies with IAB TCF. CMP ID: 300